

Студијски програм: Социјална политика и социјални рад
Назив предмета: Етика социјалног рада
Наставници: проф. др Милан Петричковић, сарадница Марија Вучинић Јовановић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета је да латентну природу и крајње комплексну структуру феномена морала, као битног сегмента човекове родне суштине и есенцијалног језгра делатности социјалног рада, студентима приближи, појасни, и - како у теоријско-сазнајном, тако и у практично употребљивом смислу - доступном и плодотворном учини. Изучавајући ову дисциплину студенти стичу неопходна теоријско-методолошка знања из области филозофије моралног делања, што је неопходан услов за практично операционално бављење мноштвом моралних контраверзи са којима се свакодневно суочавају социјални радници и други заспослени у овој области. С тим у вези, етика социјалног рада, у теоријско-сазнајном смислу проистекла из опште парадигме филозофске дисциплине етике, проучава и у област хуманистике социјалног рада постулира њене фундаменталне поставке, оличене у дијалектичкој синтези четири кључна питања: питање о извору морала, о начину успостављања морала, о делатним облицима морала и питање сврховитости морала. Дајући одговоре на богату и разуђену предметну бит ових етичких питања, стабилно епистемолошки утемељена етика социјалног рада поседује моћ рзборитог одгонетања мноштва моралних дилема релевантних њеној пракси.
Исход предмета се огледа у теоријско-методолошкој оспособљености студената да практично примењују стечена знања, уважавајући телеолошку бит етике која негира испразну мисаону спекулацију, а као врховно начело истиче делатно-преображавајуће ефекте практиковања моралне филозофије. Овако задато исходиште етике социјалног рада има дубоке везе са самом методичком операционализацијом тј. праксом социјалног рада која тежи најразличитијим егзистенцијалним променама и самопревазилажењима појединаца, група и заједница. Употреба етичких знања везаних за вишеслојност и противуречја феномена слободе, слободне воље и слободног избора у пракси социјалног рада, затим ослањање на етичке интерпретације моралних врлина, порока, вредности, норми и дужности, или позивање на филозофско искуство о моралној карактерологији, моралним мотивима, уверењима, моралној заслуги, импутацији, кривици, стиду, кајању, моралној свести, савести и моралним санкцијама, хабилитују етику као круцијалну методолошку компоненту примењених метода, принципа и вештина у пракси социјалног рада. Појмовно-категоријална структура овог предмета, јасно показује да се у фокусу њеног истраживања налази мноштво (не)моралних рефлексија на које покушавају да утичу социјални радници, у форми најразличитијих стручних интервенција нпр. према деци и младима, малолетним преступницима, насиљу у школама, токсикоманима, породичним конфликтима, насиљу у породици, разводу бракова и одређивању старатељства над децом, затим према особама са посебним потребама, мигрантима, старима и осталим многобројним свакодневно актуелним стручним изазовима праксе социјалног рада.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Етика социјалног рада као конститутивни сегмент науке социјалног рада 2. Узроци и последице одсуства филозофски засноване етике социјалног рада у „савременој“ науци социјалног рада 3. Утицај филозофије морала на теоријско-методолошко обликовање перспектива социјалног рада 4. Етика социјалног рада у прожетости филозофског доумљивања и практичне применљивости 5. Дијалектичка прожетост делатности социјалног рада и морала 6. Међуусловљеност обичаја, морала и вредности 7. Дефинисање појмовно-категоријалног апарата етике социјалног рада 8. Структура морала, морална свест, морални чин, морална савест 9. Однос битка и требања, Хегелова пожељност зла у пракси социјалног рада 10. Сврхе и принципи моралног делања, етички принцип добра, појам зла, принцип еудајмонизма, хедонизма, утилитаризма 11. Појам моралне слободе, слободне воље, структура слободне воље 12. Морални карактер, морални мотиви, морална уверења, морална намера, одлука и избор, морална заслуга

13. Морална импутација, кривица и санкција, морални стид, кајање и праштање 14. Моралне врлине и пороци, морално слепило, морални закон, моралне нормe 15. Деонтологија социјаланог рада, етички кодекс 16. Социјални рад у функцији остваривања људских права			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методe извођења наставе: предавања, вежбе, подстицај дијалектичког и аналитичко-синтетичког разумевања и просуђивања			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава (вежбе)	10	усмени испт	50
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		